

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Ivy Suneghové a soudkyň Mgr. Soni Burešové a Mgr. Lucie Králové ve věci

žalobce: **R** [redacted] **S** [redacted] narozený [redacted]
trvale bytem [redacted]
zastoupený advokátem Mgr. Milanem Vaňkátlem
sídlem Navrátilova 664/10, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

o zaplacení **93 560 Kč s příslušenstvím**, o odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 7. června 2019, č. j. 15 C 184/2018-149,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výroku II. **mění** jen tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci 5 566 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,75% ročně z této částky od 15. 1. 2019 do zaplacení do 15 dnů od právní moci rozsudku, jinak **se** v tomto výroku a ve výroku IV. **potvrzuje**.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradu nákladů řízení před soudem I. stupně 792 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Beránková.

- III. Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradu nákladů odvolacího řízení 243 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně výrokem I. řízení co do částky 34 908,50 Kč zastavil, výrokem II. zamítl žalobu, aby žalovaná zaplatila žalobci částku ve výši 50 000 Kč a 8 651,50 Kč společně se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,75 % p. a. z částky 93 560 Kč od 26. 7. 2018 do zaplacení, výrokem III. žalobci uložil povinnost zaplatit žalované náhradu nákladu řízení ve výši 900 Kč v písemném vyhotovení rozsudku, a to do tří dnů od právní moci rozsudku, výrokem IV. žalobci uložil povinnost zaplatit České republice na účet Obvodního soudu pro Prahu 2 náhradu nákladů řízení ve výši 132 Kč, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku.
2. Soud I. stupně takto rozhodl o žalobě podané u něj dne 7. 9. 2018, kterou se žalobce domáhal náhrady škody v podobě nákladů vynaložených na obhajobu ve výši 43 560 Kč a náhrady nemajetkové újmy ve výši 50 000 Kč na základě skutkových tvrzení, že proti němu bylo v období od 5. 10. 2017 do 24. 3. 2018 nedůvodně vedeno trestní stíhání pro přečin porušování domovní svobody a přečin krádeže, které skončilo zprošťujícím rozsudkem Okresního soudu ve Svitavách ze dne 7. 3. 2018, č. j. [REDAKCE] který nabyl právní moci dne 24. 3. 2018. Žalobce tvrdil, že vedení trestního stíhání pocíťoval jako značnou újmu, vedení trestního stíhání vnímalo jeho okolí způsobem snižujícím jeho vážnost a občanskou čest. Žalobce byl v psychickém napětí, bylo k němu přístupováno jako k jednoznačnému viníkovi, byl omezen na své svobodě, což vzhledem ke svému věku a zdravotnímu stavu těžce nesl, jeho dobrá pověst byla podstatně zasažena, zasaženi byli i jeho dva synové, kteří jsou nyní rozcházení. Žalobce trpěl úzkostí, nepohodlím, nejistotou. Nemajetkovou újmu žalobce vyčíslil za použití denní sazby 300 Kč za 1 den trestního stíhání s ohledem na absenci vazebního stíhání a hrozící trestní sazbu.
3. Žalobce vzal po podání žaloby žalobu částečně zpět ohledně částky 34 908,50 Kč, a proto soud I. stupně v tomto rozsahu řízení zastavil.
4. Žalovaná nespороvala, že u ní žalobce 13. 7. 2018 nárok předběžně uplatnil s tím, že v rámci předběžného projednání nároku žalobci vyplatila částku 34 908,50 Kč jako náklady obhajoby s tím, že za úkon stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání náleží odměna v poloviční výši dle závěrů usnesení Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. [REDAKCE] úkon nahlížení do spisu dne 20. 10. 2017 není úkonem dle advokátního tarifu, porada s klientem konaná 20. 10. 2017 není účelným úkonem, neboť další porada se uskutečnila dne 15. 11. 2017 a mezi poradami nebyl proveden žádný úkon ve věci, vyjádření a návrh na doplnění dokazování ze dne 5. 12. 2017 není úkonem dle advokátního tarifu. Výše uvedenou částku žalobci zaplatila 19. 9. 2018. Trestní stíhání žalobce trvalo 5,5 měsíce, tedy dobu přiměřenou povaze trestného činu. Za samotné trestní stíhání se žalovaná žalobci omluvila poté, co konstatovala, že ve věci bylo vydáno nezákonné rozhodnutí.
5. Soud I. stupně vzal po provedeném dokazování za prokázané, že usnesením policejního orgánu Policie České republiky se dne 5. 10. 2017, č. j. [REDAKCE] bylo zahájeno trestní stíhání žalobce jako obviněného ze spáchání trestného činu porušování domovní svobody podle ust. § 178 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku a trestného činu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku. Dne 5. 2. 2018 byla podána obžaloba. Následovalo hlavní líčení a rozsudkem Okresního soudu ve Svitavách ze dne 7. 3. 2018, č. j. [REDAKCE] který nabyl právní moci 24. 3. 2018, byl žalobce obžaloby zproštěn.
6. Z výpovědí žalobce a svědků R [REDAKCE] S [REDAKCE] a Z [REDAKCE] N [REDAKCE] vzal soud I. stupně za prokázané zhoršení žalobcova zdravotního stavu, žalobce špatně spal, zhubl 8 kg, nicméně tyto skutečnosti soud I. stupně považoval za následek nikoli převážně trestního stíhání, ale celkové situace v rodině a velmi špatných vztahů s manželkou. Manželka žalobce dlouho

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Beránková.

pomlouvala, vyhrožovala, že ho dostane do blázince, prováděla žalobci různé naschvály, nechala vyměnit zámky. V případě, že se na ni žalobce křivě podíval, sahala po telefonu, chtěla volat policii, pomlouvala ho, že je alkoholik. Jedná se o menší město, kde se vše roznese. Toto potvrdili i uvedení svědci. Ve volnočasových aktivitách žalobce se jeho trestní stíhání nijak neprojevovalo. Problémy [redacted] má žalobce po dobu delší než 3 roky, problémy s [redacted] měl již před zahájením trestního stíhání. V noci se budí, dává si dohromady, co manželka řekla. Co se týká synů, tito jsou malinko rozhádání. Syn Michal občas telefonuje bývalé manželce, dá se říci, že ona ho hecuje proti němu. Co se týká přátel, ti se na něj dívali všelijak. Když chodí do hospody na pivo, tak se mu smějí, jak s ním jeho bývalá manželka vydrbala.

7. Po právní stránce soud I. stupně odkázal na § 1, § 5 písm. a), b), § 7 odst. 1, § 8 odst. 1, § 31a odst. 1, odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) (dále jen „zákon č. 82/1998 Sb.“).
8. Pokud jde o žalobcem uplatněný nárok na náhradu škody spočívající v nákladech vynaložených na jeho právní zastoupení, ztotožnil se soud I. stupně se závěry vyslovenými Vrchním soudem v Olomouci v usnesení sp. zn. [redacted] dle nichž stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 9. 10. 2017 je úkonem právní služby, za nějž náleží odměna v poloviční výši. Žalovaná tedy postupovala správně, když žalobci v této výši nárok přiznala, požadavek na zaplacení nárokované druhé poloviny odměny důvodný není. Nahlížení do spisu 20. 10. 2017 nepředstavuje úkon dle advokátního tarifu. Podle advokátního tarifu je jediným úkonem, za nějž lze požadovat odměnu jako za účelně vynaložený náklad, nahlížení do spisu po výzvě po ukončení vyšetřování (v projednávané věci žalobci za takový úkon byla odměna přiznána). Pokud jde o poradu s klientem konanou 20. 10. 2017, soud I. stupně předně vysvětlil, že účelně vynaloženými náklady jsou náklady, které mají logickou návaznost a vedou ke zproštění obžaloby. V projednávané věci byly účtovány dvě porady konané 20. 10. 2017 a 15. 11. 2017, aniž by mezi nimi došlo k jinému úkonu ze strany žalobce, jeho právního zástupce či orgánu činného v trestním řízení. Obě porady takto konané v průběhu necelého měsíce bez změny skutkového či procesního stavu věci nelze považovat za úkony účelně vynaložené na zrušení nezákonného rozhodnutí. Pokud jde o vyjádření a návrh na doplnění vyšetřování ze dne 5. 12. 2017, nejedná o úkon právní služby dle advokátního tarifu, za nějž by bylo možné požadovat odměnu.
9. Soud I. stupně s ohledem na shora uvedené uzavřel, že požadavek žalobce na proplacení zbývajících čtyř úkonů právní služby není důvodný.
10. K nároku na náhradu nemajetkové újmy ve výši 50 000 Kč za trestní stíhání soud I. stupně nejprve vyložil, že zde existuje odpovědnostní titul – nezákonné rozhodnutí v podobě usnesení o zahájení trestního stíhání, neboť trestní stíhání žalobce bylo skončeno zproštěujícím rozsudkem (srov. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 2. 1990, sp. zn. 1 Cz 6/90, publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 35/1991), přičemž žalobce si trestní stíhání nezavinil sám a jeho trestní stíhání neskončilo amnestií či udělením milosti. Nárok na náhradu škody způsobené zahájením trestního stíhání, které skončilo zproštěujícím rozsudkem, se pak posuzuje jako nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím (rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 25 Cdo 1847/2001).
11. Soud I. stupně dále připomněl, že újma založená jinou skutečností než nepřiměřenou délkou řízení musí být prokázána, není-li zjevné, že by stejnou újmu utrpěla jakákoliv osoba, která by byla danou skutečností postížena, a šlo by o notoriету, kterou dokazovat netřeba (rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 4280/2011). Soud I. stupně tedy zjišťoval intenzitu, kterou trestní stíhání zasáhlo do osobnostních práv žalobce, a následně zvažoval, jaká forma a jaká výše odškodnění je třeba k reparaci takto vzniklé nemajetkové újmy, přičemž zohlednil i judikatorní závěry vyjádřené např. v rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 428/05 a sp. zn. IV. ÚS 3183/2015, Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 3116/2016.

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Beránková.

12. Soud I. stupně žalobce vyzval, aby definoval jednotlivé zásahy do jeho osobnostní sféry a jejich intenzitu. Žalobce uvedl, že žije v [REDAKCE] což je malé město, musel zásahy policie vysvětlovat svým sousedům a přátelům, trestní řízení snášel hůře, byl vyššího věku, nebyl v dobrém zdravotním stavu, toto se podepsalo na rozpadu rodiny. K prokázání těchto tvrzení soud I. stupně provedl výslech žalobce i jeho syna, nicméně těmito důkazními prostředky žádný konkrétní intenzivní zásah způsobený samotným trestním stíháním do osobnostní sféry žalobce nezjistil. Již před zahájením trestního stíhání měl žalobce vyšší tlak, bral léky. Žalobce neměl žádné volnočasové aktivity, byl důchodce, trestním stíháním tedy nebylo zasazeno ani do profesní stránky jeho života a pokud jde o jeho rodinný život, bylo trestní stíhání vygradováním rozkladu rodinných vztahů žalobce. Slyšený syn žalobce se se žalobcem normálně baví, stýká, pomáhá mu, druhý syn má se žalobcem horší vztahy, stejně jako s bratrem. Znáaní a přátelé si sice ze žalobce tropili posměšky, nicméně ty se týkaly jeho vztahu k bývalé manželce, nikoli jeho trestního stíhání. Žalobce tak netvrdil žádnou konkrétní skutečnost, která by byla prokázána jako následek samotného trestního stíhání, tedy že by samotné trestní stíhání zásadním způsobem zasáhlo do standardního stylu života. Zásadní zásah do života žalobce představuje rozvrat jeho manželství a jeho následný rozvod, v jejichž důsledku došlo k rozkladu širších rodinných vztahů, a právě tato skutečnost přispěla k žalobcem popisovaným následkům. Soud I. stupně zde proto neshledal příčinnou souvislost mezi samotným trestním stíháním a shora uvedenými následky a zásahy do jakékoliv soukromé sféry žalobce. Samotné trestní stíhání trvalo od října 2017 do března 2018, tedy cca 5 měsíců, což je doba velmi krátká, ve věci proběhlo pouze jedno hlavní líčení a žalobce byl obžaloby zproštěn. Soud I. stupně tedy uzavřel, že omluva žalované poskytnutá žalobci v rámci předběžného projednání nároku je dostačující formou nápravy, když nebyl shledán jakýkoliv intenzivnější zásah, který by se projevil v jakékoliv osobnostní sféře žalobce.
13. O nákladech řízení soud I. stupně rozhodl dle § 142 odst. 2 o.s.ř., když zohlednil, že žalobce svůj nárok předběžně u žalované uplatnil 13. 7. 2018, žalobu podal 7. 9. 2018, tedy před uplynutím šestiměsíční lhůty pro předběžné projednání nároku. Žalovaná vydala stanovisko již 17. 9. 2018 a žaloba byla podána předčasně. Žalobce tedy zavinil zastavení řízení ohledně části žalobou uplatněného nároku a ve zbývajícím rozsahu nebyl v řízení úspěšný. Žalovaná má tedy vůči žalobci právo na náhradu nákladů řízení.
14. Soud I. stupně zároveň žalobci uložil povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení vzniklých zaplacením cestovného svědkovi.
15. Proti výrokům II.– IV. uvedeného rozsudku podal žalobce včasné a přípustné odvolání z důvodů specifikovaných v § 205 odst. 2 písm. c), e), f) a g) o.s.ř. Soudu I. stupně vytykal, že na základě provedení dokazování dospěl k nesprávným skutkovým závěrům, nesprávně hodnotil některé důkazy, resp. je nelogicky vyhodnotil. Navrhl proto, aby odvolací soud zopakoval výslech žalobce a svědků S [REDAKCE] a N [REDAKCE] z nichž vzal soud I. stupně za prokázané, že ke zhoršení zdravotního stavu žalobce došlo spíše v důsledku celkové situace v rodině a špatných vztahů s manželkou, nikoli v důsledku trestního stíhání. S těmito závěry žalobce nesouhlasí, neboť k zásahům do jeho zdraví a osobnostní sféry došlo převážně v důsledku trestního stíhání, když první návrh na rozvod byl podán 2. 6. 2015, druhý dne 5. 2016, manželství bylo pravomocně rozvedeno k 21. 6. 2016, bývalá manželka žalobce se po rozvodu bez právního důvodu zdržovala v předmětném bytě a pokračovaly spory mezi žalobcem a jeho bývalou manželkou, které opakovaně řešila policie. Trestní stíhání žalobce bylo zahájeno 5. 10. 2017 a počátkem října 2017 se jeho bývalá manželka z předmětného bytu odstěhovala. Zásah do zdraví a osobnostní sféry žalobce tak nemůže být dán převážně „špatnými vztahy s manželkou“, protože spolu od zahájení trestního stíhání nebydleli. Soud I. stupně věc též nesprávně posoudil po právní stránce. Odkaz soudu I. stupně na závěry usnesení Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. [REDAKCE] nepovažoval za přílehlavý, naopak poukázal na závěry usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 4. 2007, sp. zn. [REDAKCE] dle nichž je sepis stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání podáním ve věci samé dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu a náleží za ně odměna ve výši celé mimosmluvní odměny, nikoli v její poloviční výši. Pokud jde

o nahlížení do spisu 20. 10. 2017, poukázal na závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 16. 6. 1999, sp. zn. 7 Tz 66/99, a dovozoval, že nahlížení do spisu po skončeném vyšetřování není jediným účtovatelným úkonem tohoto typu, když seznámení se s předloženým spisem po zahájení trestního stíhání je z hlediska přípravy obhajoby neméně důležité jako seznámení se se spisem po skončení vyšetřování. V tomto ohledu se tedy jednalo o účtovatelný úkon právní služby, přičemž na něj navazovala porada s klientem a jednalo se tedy o účelný úkon právní služby. Podání ze dne 5. 12. 2017 představuje úkon právní služby dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, který navazoval na nahlédnutí do spisu po skončení vyšetřování 24. 11. 2017, v reakci na což žalobce využil svých práv a navrhl doplnění dokazování. Žalobce též vyjádřil nesouhlas se závěry soudu I. stupně o neexistenci příčinné souvislosti mezi trestním stíháním a zjištěnými následky a zásahy do soukromé sféry žalobce. Poskytnutá omluva pak není dostačujícím odškodněním, zvláště byla-li uvedena v podstatě „mimořádně“ ve Stanovisku žalované. Trestním stíháním došlo k intenzivnímu zásahu do osobní sféry žalobce, omluva není dostatečná a mělo by mu být přiznáno finanční odškodnění v požadované výši. S ohledem na shora uvedenou argumentaci pak shledal nesprávnými i nákladové výroky. Závěrem žalobce navrhl, aby odvolací soud změnil napadený rozsudek tak, že žalované uloží povinnost zaplatit mu částku 50 000 Kč a částku 8 651,50 Kč s úroky z prodlení ve výši 8,75% ročně z částky 93 560 Kč od 26. 7. 2018 do zaplacení a povinnost zaplatit žalobci a České republice náklady řízení.

16. Svě odvolání žalobce při odvolacím jednání doplnil tak, že pokud jde o formu odškodnění nemajetkové újmy vzniklé nezákonným trestním stíháním, přiznávají soudy, i pokud jde o stíhání pro trestný čin krádeže, peněžité zadostiučinění. Odkázal příkladmo na rozhodnutí Městského soudu v Praze sp. zn. [REDAKCE] a rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě sp. zn. [REDAKCE]
17. Žalovaná navrhla potvrzení rozsudku soudu I. stupně v odvoláním napadených výroch. Soud I. stupně dle žalované správně posoudil (ne)souladnost žalobcem účtovaných „položek“ s ustanoveními advokátního tarifu upravujícími mimosmluvní odměnu za úkony právní služby, jakož i s judikaturou vztahující se k dané problematice. Správné jsou i závěry soudu I. stupně o neprokázání příčinné souvislosti mezi trestním stíháním žalobce a jím tvrzenými negativními zásady do jeho osobních práv.
18. K odvolacímu jednání se žalovaná po předchozí písemné omluvě nedostavila, když se výslovně vzdala práva účasti na jednání. Odvolací soud proto jednal dle § 101 odst. 3 o.s.ř. v její nepřítomnosti, z podnětu podaného odvolání a v jeho mezích přezkoumal napadený rozsudek (tj. výrok II. a akcesorické nákladové výroky III. a IV.) včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, dle § 212 a § 212a o.s.ř., dokazování částečně zopakoval a částečně doplnil (§ 213 odst. 2 a 4 o.s.ř.) a učinil tato skutková zjištění.
19. Dne 20. 10. 2017 se konala porada právního zástupce žalobce se žalobcem přesahující jednu hodinu na adrese bydliště žalobce (potvrzení o konání porady dne 20. 10. 2017). Podáním ze dne 5. 12. 2017 se žalobce vyjádřil ve věci s tím, že to, co je uvedeno v usnesení o zahájení trestního stíhání, není pravda, neboť jeho bývalá manželka se v předmětném bytě nezdržovala oprávněně a policejní orgán se otázkou vlastnictví bytu a užívacím právem jeho bývalé manželky nezabýval dostatečně. V této souvislosti popsal, kdy byt daroval synům, kdy mu bylo jimi k bytu zřízeno věcné břemeno užívání, kdy s bývalou manželkou uzavřel Dohodu o vypořádání vzájemných majetkových vztahů společného bydlení a vyživovací povinnost pro dobu po rozvodu a Smlouvu o zřízení služebnosti a kdy a s jakým výsledkem probíhala rozvodová řízení, na základě čehož dovodil, že naposledy jmenované dohody nejsou platné a účinné. Vyjádřil se k tomu, že dokumenty, které z opatrnosti zaslal na [REDAKCE] byly na chodbě na skřínce. Dokumenty odeslal, protože by se neměly volně povalovat po domě a jeho bývalá manželka nebyla doma. Navrhl, aby vyšetřování bylo doplněno tak, aby byla vyslechnuta jeho bývalá manželka za přítomnosti jeho obhájce a aby byl vyslechnut alespoň jeden ze stávajících vlastníků bytu, především jeho syn R [REDAKCE] S [REDAKCE] který řešil s jeho bývalou manželkou otázku bytu (podání ze dne 5. 12. 2017). K uvedenému podání zaujal policejní orgán stanovisko

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Beránková.

v úředním záznamu ze dne 19. 12. 2017, v němž uvedl, že vzhledem k rozporům mezi bývalými manžely S [redacted] (od roku 2016 Policie eviduje celkem 13 zaevidovaných oznámení), se paní S [redacted] snaží řešit svou bytovou situaci, majitelé bytu nepodali žalobu na její vystěhování, z bytu se odstěhovala 5. 10. 2017. Policejní orgán se vyslovil tak, že nebyla naplněna skutková podstata přečinu neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru podle § 208 tr. zák. K návrhům žalobce na doplnění vyšetřování pak uvedl, že MOP Vysočany bylo požádáno o provedení podání vysvětlení panem R [redacted] S [redacted] a M [redacted] S [redacted] a že bývalá manželka žalobce znovu vyslýchána nebude (úřední záznam k doplnění vyšetřování ze dne 19. 12. 2017). Dne 20. 12. 2017 podal vysvětlení pan R [redacted] S [redacted] a následujícího dne M [redacted] S [redacted] a to dle § 158 odst. 6 tr.ř. (úřední záznamy z 20. 12. 2017 a z 21. 12. 2017). Rozsudkem Okresního soudu ve Svitavách ze dne 7. 3. 2018, č. j. [redacted] byl žalobce podle § 226 písm. b) tr. ř. zproštěn obžaloby pro skutek spočívající v tom, že v blíže nezjištěné době od 31. 7. 2017 do 4. 8. 2017 nezjištěným způsobem demontoval cylindrickou vložku vstupních dveří do samostatné bytové jednotky rozděleného bytu č. [redacted] na adrese [redacted] neoprávněně vstoupil dovnitř, z pracovního stolu v ložnici odcizil pracovní materiály bývalé manželky, které následně zaslal [redacted] s úmyslem způsobit jí problémy v zaměstnání, a dále vyměnil cylindrickou vložku, čímž jí znemožnil vstup do její části bytu a způsobil jí škodu na výměně zámku ve výši 1 280 Kč, ve kterém byly spatřovány přečiny krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b) tr. zák. a porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1 a 2 tr. zák., neboť v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem. Soud vzal za prokázané, že mezi bývalými manžely S [redacted] docházelo dlouhodobě k rozporům, činili si různé naschvály a jejich vzájemné neshody týkající se zejména majetku a užívání bytu byly předmětem řešení policejními orgány, že žalobce vnikl na přelomu července a srpna 2017 do části shora specifikovaného bytu a zde získané pracovní materiály bývalé manželky odeslal jejímu zaměstnavateli, že dne 10. 10. 2017 podali M [redacted] S [redacted] a R [redacted] S [redacted] na bývalou manželku žalobce žalobu na vyklizení, kterou následně vzali zpět. Na základě skutkových zjištění vyplývajících z dalších listinných důkazů pak uzavřel, že v období, kdy se žalobce měl dopustit jednání, které je mu kladeno za vinu, užívala jeho bývalá manželka část předmětného bytu bez právního důvodu, užívací právo k celému bytu svědčilo žalobci, který se tak nemohl dopustit protiprávního jednání spočívajícího ve vloupání a neoprávněného vniknutí do části předmětného bytu. Proto ho obžaloby zprostil (rozsudek Okresního soudu ve Svitavách ze dne 7. 3. 2018, č. j. [redacted]).

20. Z rozsudku Obvodního pro Prahu 2 ze dne 19. září 2017, č. j. [redacted] ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 7. srpna 2018, č. j. [redacted] odvolací soud zjistil, že jím byla zamítnuta žaloba, kterou se tamější žalobce na České republice – Ministerstvu spravedlnosti domáhal náhrady peněžitého zadostiučinění za nemajetkovou újmu, která mu byla způsobena nezákonným trestním stíháním pro trestný čin dle § 178 odst. 1 a 2 tr. zák., když soudy dospěly ke shodnému závěru, že odpovídající formou zadostiučinění je konstatování porušení práva a omluva, kterých se žalobci dostalo ve Stanovisku žalované. Trestní stíhání žalobce trvalo 5 měsíců, nezasáhlo do jeho profesního a rodinného života, mělo však negativní vliv na jeho zdraví, když žalobce byl již před trestním stíháním [redacted] Žalobce se protiprávního jednání dopustil, toto však nedosahovalo intenzity odůvodňující trestní postih a trestní stíhání tak skončilo postoupením věci do přestupkového řízení.
21. Ve věci řešené u Městského soudu v Praze jako soudu odvolacího pod sp. zn. [redacted] bylo shledáno jako přiměřeným zadostiučiněním nemajetkové újmy vzniklé nezákonným trestním stíháním finanční zadostiučinění ve výši 25 000 Kč, když trestní stíhání poškozené pro trestný čin krádeže dle § 247 odst. 1 písm. a) a b) tr. zák. (poškozená byla ohrožena trestní sazbou až 2 roky) trvalo 2 roky a 10 měsíců, v jeho rámci byla poškozená 9 měsíců pravomocně odsouzena pro uvedený trestný čin k trestu odnětí svobody v trvání 3 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na dobu 15 měsíců;

ke zrušení pravomocného odsuzujícího rozsudku došlo Ústavním soudem, po jehož zásahu byla poškozená obžaloby zproštěna dle § 226 písm. c) tr. ř. Trestní stíhání poškozené nemělo vliv na profesní, rodinný život poškozené, poškozená dva měsíce [REDAKCE] (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. června 2014, č. j. [REDAKCE]). Ve věci řešené u Městského soudu v Praze jako soudu odvolacího pod sp. zn. [REDAKCE] bylo shledáno jako přiměřeným zadostiučiněním nemajetkové újmy vzniklé nezákonným trestním stíháním finanční zadostiučinění ve výši 45 600 Kč. Poškozený byl stíhán pro trestný čin krádeže dle § 247 odst. 1 a 2 tr. zák. a výtržnictví dle § 358 odst. 1 tr. zák., trestní stíhání trvalo 19 měsíců, poškozený byl obžaloby zproštěn dle § 226 písm. b) tr.ř., poškozený byl policistou a v souvislosti s trestním stíháním byl převelen na jinou služebnu, kde byl zařazen v nižší funkci, byl mu snížen plat, trpěl nespavostí, žil ve stresu, že věc pro něho nedopadne dobře. Stíhání narušilo jeho plány na další rodinný život, musel si vzít úvěr, aby mohl zaplatit náklady na obhajobu, čímž se zhoršila jeho finanční situace, takže s manželkou museli upustit od plánování potomka a úvah o střídavém bydlení v ČR a Chorvatsku, odkud pocházela jeho manželka. Poškozený se obával, že v případě odsouzení přijde o veškeré výhody plynoucí z dlouhodobé [REDAKCE] došlo ke zhoršení vztahů na pracovišti, když byl náhle hodnocen jako neschopný samostatné práce, kolegové se mu vyhýbali, nechtěli s ním spolupracovat (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7. prosince 2016, č. j. [REDAKCE]).

22. Po takto doplněném dokazování dospěl odvolací soud k následujícím závěrům.
23. **Ve vztahu k nároku ve výši 8 651,50 Kč s příslušenstvím na náhradu nákladů vynaložených za zastoupení žalobce advokátem v trestním řízení.**
24. Soud I. stupně správně vycházel z toho, že trestní stíhání žalobce skončilo rozsudkem Okresního soudu ve Svitavách ze dne 7. března 2018, č. j. [REDAKCE] který nabyl právní moci 24. 3. 2018 a jímž byl žalobce zproštěn obžaloby dle § 226 písm. b) tr. ř.
25. Na tomto základě soud I. stupně správně uzavřel, že ve věci je dán odpovědnostní titul, neboť z ustálené judikatury Nejvyššího soudu vyplývá, že nárok na náhradu škody způsobené zahájením a vedením trestního stíhání se v případech, kdy došlo k zastavení trestního stíhání nebo zproštění obžaloby, posuzuje jako nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 23. 2. 1990, sp. zn. 1 Cz 6/90, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod číslem 35/1991, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2003, sp. zn. 25 Cdo 1487/2001, a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. 25 Cdo 1388/2004) a správně tedy aplikoval § 5 odst. 1 písm. a), § 7 odst. 1, § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. Nárok na náhradu nákladů vynaložených za zastoupení advokátem v trestním řízení je pak třeba posoudit dle ustanovení § 31 odst. 1 a 3 citovaného zákona, z nichž vyplývá, že náhrada škody zahrnuje pouze takové náklady řízení, které poškozený účelně vynaložil na zrušení či změnu nezákonného rozhodnutí nebo na nápravu nesprávného úředního postupu (srov. též usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 4. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3047/2013), neboť újma odškodnitelná podle citovaného zákona vzniká až v souvislosti s tím, že dojde k nezákonnému rozhodnutí či nesprávnému úřednímu postupu, které je třeba odstranit a vynaložit při tom zvýšené náklady. V případě nákladů vynaložených poškozeným na jeho právní zastoupení v trestním řízení, které neskončilo pravomocným odsouzením, se tak nahrazují výdaje účelně vynaložené poškozeným za hotové výdaje advokáta a jeho odměnu za zastupování, a to podle výše mimosmluvní odměny podle advokátního tarifu (§ 6 – 12, § 13, § 14, ve spojení s § 157 a § 158 zákoníku práce). Účelnost shora zmiňovaná vyjadřuje vztah příčinné souvislosti, neboť hrazení zjevně bezúčelných nákladů by znamenalo popření základních předpokladů vzniku nároku na náhradu škody (v podmínkách projednávané věci se jedná o nezákonné rozhodnutí, vynaložené náklady na obhajobu v trestním řízení a příčinnou souvislost mezi škodnou událostí a škodou) (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 7. 2015, sp. zn. 30 Cdo 997/2014). Rozhodné tedy je, zda se jednalo o úkony právní služby ve smyslu advokátního tarifu, zda se obhájce zúčastnil úkonů v daném trestním řízení a zda se tyto úkony konaly.

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Beránková.

26. Odvolací soud se ztotožňuje se soudem I. stupně, který s odkazem na závěry ustálené judikatury (srov. usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25. 1. 2007, sp. zn. [REDAKCE] které bylo publikováno ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod č. 24/2008), uzavřel, že za úkon stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání náleží odměna pouze ve výši jedné poloviny mimosmluvní odměny, neboť v ustanovení § 11 odst. 1 písm. k) advokátního tarifu, v němž jsou taxativně vypočteny opravné prostředky, u nichž obhájci náleží mimosmluvní odměna za jeden úkon právní služby, není uvedena stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání, a proto je nutné tento úkon považovat s ohledem na ustanovení § 11 odst. 3 advokátního tarifu za úkon povahou a účelem nejbližší úkonům právní služby uvedeným v § 11 odst. 2 písm. d) advokátního tarifu. Odvolací soud nemá důvod se od těchto závěrů odchýlit, a to ani se zohledněním závěrů vyslovených v žalobcem odkazovaném rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 4. 2007, sp. zn. [REDAKCE] když toto rozhodnutí bylo přijato dříve, než bylo rozhodnuto o zařazení shora zmíněného rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci do Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.
27. Pokud jde o poradu konanou dne 20. 10. 2017, neztotožňuje se odvolací soud se závěrem soudu I. stupně, že se v tomto případě jednalo o neúčelný úkon právní služby, když další porada, za jejíž uskutečnění žalovaná žalobci poskytla náhradu, se uskutečnila dne 15. 11. 2017 a mezi uvedenými poradami nedošlo k jinému úkonu právní služby a ani orgán činný v trestním řízení nečinil žádný úkon.
28. Již shora odvolací soud s poukazem na ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu připomněl, že náhrada nákladů zastoupení dle § 31 zákona č. 82/1998 Sb. je založena na tom, že stát za stanovených podmínek hradí účelně či důvodně vynaložené náklady a že hrazení zjevně bezúčelných nákladů by znamenalo popření předpokladů pro náhradu škody, zejména pak příčinné souvislosti. Vztah účelnosti staví citované ustanovení na tom, zda vynaložené náklady vedly ke zrušení nebo změně nezákonného rozhodnutí nebo k nápravě nesprávného úředního postupu. Účelnost vynaložených nákladů tak lze posuzovat jen ve vztahu k výsledku trestního stíhání, přičemž úkony obhajoby, které nemohou přispět k příznivému výsledku trestního stíhání pro poškozeného, kvalifikoval Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 22. 1. 2014, sp. zn. 30 Cdo 2533/2013, uveřejněném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 29/2014, jako úkony, jež „... byly vynaloženy, aniž mohly odstranění závadného stavu způsobit“, čímž mínil, jak vysvětlil v rozsudku ze dne 16. 12. 2015, sp. zn. 30 Cdo 4870/2014, úkony nemající jakýkoliv potenciál být poškozenému prospěšné, a současně úkony, u nichž je absence takového potenciálu zcela zjevná již v době jejich vykonání (tj. v reálném čase, bez znalosti výsledku trestního stíhání a věcných důvodů, které k takovému výsledku vedly). V podmínkách projednávané věci tak s ohledem na shora uvedené představuje i porada konaná dne 20. 10. 2017 účelně vykonaný úkon, neboť byla provedena v bezprostřední návaznosti na převzetí zastoupení a v rámci řádného výkonu obhajoby tak již v prvopočátku bylo zapotřebí seznámit se se skutkovou verzí žalobce. Účelnost takto vedené obhajoby nelze dovozovat, jak to činí soud I. stupně, izolovaně ve vztahu k počtu porad konaných v krátkém časovém rozmezí. Za provedení tohoto úkonu právní služby tak žalobci náleží náhrada nákladů odpovídající částce 1 500 Kč představující odměnu [§ 7 bod 5, § 10 odst. 3 písm. b), § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu] a částce 300 Kč představující náhradu hotových výdajů (§ 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu).
29. V souvislosti s tímto úkonem, který se, jak vyplývá ze skutkových zjištění odvolacího soudu, uskutečnil v místě bydliště žalobce, které bylo odlišné od místa sídla jeho obhájce, je pak nutné považovat náklady na náhradu promeškaného času za náklady odškodnitelné dle § 31 odst. 1 a 3 zákona č. 82/1998 Sb. Jedna cesta na trase z místa sídla obhájce žalobce do místa konání porady trvá dvě hodiny a dvacet osm minut (srov. www.mapy.cz) a žalobce má proto nárok na zaplacení náhrady za promeškaný čas ve výši 1 000 Kč [§ 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 advokátního tarifu].

30. K povaze úkonu nahlížení do spisu se Nejvyšší soud vyjádřil v usnesení ze dne 8. 9. 2015, sp. zn. 22 Cdo 1176/2015, a to s podpůrným odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu tak, že nahlížení do spisu je nezbytným krokem na počátku zastupování, respektive představuje nezbytný předpoklad pro řádné zastupování v průběhu řízení. Zdůraznil, že: „Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 29. dubna 2008, č. j. 5 Azs 33/2008-40, uvedl, že úkon právní služby nahlížení a studium spisu je třeba považovat za součást úkonu právní služby spočívajícího v převzetí a přípravě zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., nikoli za samostatný úkon právní služby, jenž by byl svou povahou nejbližší prostudování trestního spisu při skončení vyšetřování ve smyslu § 11 odst. 1 písm. f) ve spojení s § 11 odst. 3 citované vyhlášky. V daném případě se jedná o nezbytný krok na počátku zastupování v řízení o kasační stížnosti, aby se ustanovený advokát s věcí seznámil, nejde tedy o úkon srovnatelný s prostudováním trestního spisu dle citovaného ustanovení vyhlášky, k němuž dochází v průběhu trestního řízení, a to po skončení jeho přípravné fáze [obdobně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. prosince 2011, sp. zn. 2 As 100/2011, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. října 2011, sp. zn. 4 As 35/2011 (obě rozhodnutí dostupná na www.nssoud.cz)].... Z uvedených rozhodnutí zřetelně vyplývá, že za úkon právní služby spočívající v nahlížení a studiu spisu odměna advokátovi zpravidla nepřínáleží, neboť studium spisu je zahrnuto v úkonu právní služby převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb (§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu), či v úkonu právní služby první porady s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem (§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu), případně tvoří nezbytný předpoklad pro řádné zastupování i v průběhu řízení.“ V souladu s těmito závěry tak obhájci náleží odměna za studium spisu např. tehdy, byl-li ustanoven až po vyhlášení rozsudku soudem I. stupně, neboť takový obhájce neměl možnost se s trestním spisem seznámit, jako by měl v případě, kdy by byl ustanoven od počátku trestního řízení (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 16. 6. 1999, sp. zn. 7 Tz 66/99, či rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 9. 1998, sp. zn. [redacted]).
31. Z výše citované judikatury tak vyplývá, že soud I. stupně správně uzavřel, že v případě úkonu spočívajícího v nahlédnutí do spisu dne 20. 10. 2017 se nejedná o samostatný úkon dle advokátního tarifu. Tento úkon nelze považovat za samostatný úkon právní služby, nýbrž – a to vzhledem k časové souslednosti od převzetí zastoupení – za úkon, který je součástí úkonu ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu – převzetí a příprava zastoupení, za nějž již žalobci žalovaná v rámci předběžného projednání náhradu poskytla. Odkaz žalobce na závěry vyslovené Nejvyšším soudem ČR v rozsudku ze dne 16. 6. 1999, sp. zn. 7 Tz 66/99, odvolací soud nepovažuje s ohledem na okolnosti věci za případný, neboť do spisu nahlížel právní zástupce, který žalobce zastupoval od samého počátku trestního stíhání, a to bezprostředně po jeho zahájení a po převzetí zastoupení.
32. Pokud jde sepsání podání ze dne 5. 12. 2017, pak odvolací soud na rozdíl od soudu I. stupně tento úkon považuje za úkon právní služby ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Ze skutkových zjištění odvolacího soudu vyplývá, že se žalobce v tomto podání vyjadřoval k jedné ze stránek skutkové podstaty jednoho ze stíhaných trestných činů, a to znaku (ne)oprávněnosti užívání předmětného bytu, když rozebral důvody, pro něž má za to, že on daný byt užíval oprávněně, na rozdíl od jeho bývalé manželky, a to s odkazem na jednotlivé smlouvy, jež byly mezi ním a jeho syny a mezi ním a jeho bývalou manželkou uzavřeny i se zohledněním vlivu proběhlých rozvodových řízení. V tomto podání žalobce též navrhl doplnit dokazování o výslech bývalé manželky a výslech stávajících vlastníků bytu, přičemž tomuto návrhu bylo částečně vyhověno, když oba jeho synové byli požádáni o poskytnutí vysvětlení dle § 158 odst. 6 tr.ř. I za provedení tohoto úkonu právní služby tak žalobci náleží náhrada nákladů odpovídající částce 1 500 Kč představující odměnu [§ 7 bod 5, § 10 odst. 3 písm. b), § 11 odst. 1 písm. d)

advokátního tarifu] a částka 300 Kč představující náhradu hotových výdajů (§ 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu).

33. Ve vztahu k nároku na náhradu nákladů vynaložených za zastoupení žalobce advokátem v trestním řízení tak nad rámec částky vyplacené žalobci v rámci předběžného projednání žalobou uplatněného nároku ve výši 34 908,50 Kč náleží částka 5 566 Kč sestávající z náhrady promeškaného času ve výši 1 000 Kč, náhrady hotových výdajů na 2 úkony právní služby ve výši 600 Kč, náhrady odměny na 2 úkony právní služby ve výši 3 000 Kč a náhrady za daň z přidané hodnoty z odměny a náhrad ve výši 966 Kč [§ 137 odst. 3 písm. a), § 151 odst. 2 o.s.ř., § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 235/2004 Sb.], a to včetně úroků z prodlení z této částky v žalobcem požadované výši, která je nižší než zákonná výše a kterou soud nemůže překročit, od 15. 1. 2019 do zaplacení (§ 1958 odst. 1, § 1968, § 1970 o.z., § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., § 153 odst. 2 a contrario o.s.ř.), neboť žalobce svůj nárok u žalované předběžně uplatnil 13. 7. 2018 a žalovaná je tedy ve smyslu § 15 odst. 1 a 2 zákona č. 82/1998 Sb. za použití § 607 o.z. v prodlení až od 15. 1. 2019 (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 4. 2003, sp. zn. 25 Cdo 2060/2001).
34. Ve zbývajícím rozsahu, tj. ohledně částky 3 085,50 Kč, úroků z prodlení ve výši 8,75 % z částky 43 560 Kč od 26. 7. 2018 do 19. 9. 2018, z částky 8 651,50 Kč od 20. 9. 2018 do 14. 1. 2019 a z částky 3 085,50 Kč od 15. 1. 2019 do zaplacení pak soud I. stupně správně žalobu zamítl, neboť žalovaná se, jak bylo výše uvedeno, dostala do prodlení až dne 15. 1. 2019, pročež v době, kdy žalobci v rámci předběžného projednání dne 19. 9. 2018 na tento nárok zaplatila částku 34 908,50 Kč v prodlení nebyla. Z výše vyložených důvodů žalovaná nebyla až do 14. 1. 2019 v prodlení ani stran zaplacení částky 5 566 Kč, ohledně níž shledal žalobu důvodnou odvolací soud.
35. **Ve vztahu k nároku na náhradu nemajetkové újmy ve výši 50 000 Kč s příslušenstvím z titulu nezákonného trestního stíhání.**
36. V rozsudku ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, uveřejněném pod číslem 122/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, Nejvyšší soud uvedl, že se zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, poskytuje podle § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., jenž je normou s relativně neurčitou hypotézou, která není stanovena přímo právním předpisem, a jenž tak přenechává soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností. Soudy při stanovení formy či výše zadostiučinění vychází především z povahy trestní věci, též z délky trestního stíhání, a především dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry poškozené osoby. Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tedy její příznání je nad rámec konstatování porušení práva namístež pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat. Též zde bylo konstatováno, že výše přiznaného zadostiučinění by se neměla bez zjevných a podstatných skutkových odlišností konkrétního případu podstatně odlišovat od zadostiučinění přiznaného v případě skutkově obdobném. Významnější odchylka je v tomto směru možná jen tehdy, bude-li též soudem řádně a přesvědčivě zdůvodněna.
37. K upřesnění výše uvedených závěrů došlo rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1747/2014, uveřejněným pod číslem 67/2016 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, jímž bylo doplněno, že výše zadostiučinění přiznaného podle § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. na náhradě nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním, které skončilo zproštěním obžaloby nebo zastavením, musí odpovídat výši zadostiučinění přiznaného v případech, které se s projednávanou věcí v podstatných znacích shodují; významnější odchylka je možná jen tehdy, bude-li soudem řádně a přesvědčivě zdůvodněna.

38. Pokud jde o povahu trestní věci, ta vyplývá ze závažnosti trestného činu kladeného poškozené osobě za vinu a souvisí s hrozbou trestního postihu (druhem a výší trestu) a případného společenského odsouzení.
39. Délka trestního řízení zohledňuje to, po jak dlouhou dobu zásah do osobnostních složek poškozeného v důsledku proti němu vedeného trestního řízení trval.
40. Kritérium následků způsobených trestním řízením v osobnostní sféře poškozeného umožňuje zohlednit individuální následky trestního stíhání v podobě morálního narušení osobnosti poškozeného v době trestního stíhání a narušení jeho profesní, soukromé, rodinné, případně i jiné sféry života.
41. Vedle shora popsaných kritérií je třeba podle § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. při stanovení formy a výše zadostiučinění přihlídnout k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo, tj. zejména k okolnostem týkajícím se vydání usnesení o zahájení trestního stíhání, okolnostem zahájení trestního stíhání předcházející či jej provázející, apod.
42. V projednávané věci trvalo trestní stíhání žalobce od 5. 10. 2017 do 24. 3. 2018, tedy 5 měsíců a 19 dnů, žalobce byl stíhán pro přečin krádeže dle § 205 odst. 1 písm. b) tr. zák. a pro přečin porušování domovní svobody dle § 178 odst. 1 a 2 tr. zák., jichž se měl dopustit tím, že v blíže nezjištěné době od 31. 7. 2017 do 4. 8. 2017 demontoval cylindrickou vložku vstupních dveří do samostatné bytové jednotky rozděleného bytu [REDAKCE] [REDAKCE] neoprávněně vstoupil dovnitř, z pracovního stolu v ložnici odcizil pracovní materiály bývalé manželky, které následně zaslal do jejího zaměstnání s úmyslem způsobit jí v něm problémy, vyměnil cylindrickou vložku, čímž bývalé manželce znemožnil vstup do její části bytu a škodu na výměně zámku ve výši 1 280 Kč. Žalobce byl obžaloby zproštěn dle § 226 písm. b) tr. ř., když Okresní soud ve Svitavách dospěl k závěru, že se jednání, jež mu bylo kladeno za vinu, sice dopustil, nicméně se nejedná o trestný čin, neboť bývalá manželka žalobce v inkriminované době užívala část předmětného bytu bez právního důvodu a žalobci svědčilo užívací právo k celému bytu, tudíž se nemohl dopustit protiprávního jednání spočívajícího ve vloupání a neoprávněném vniknutí do části předmětného bytu. V trestním řízení vyšlo najevo, že vztahy mezi bývalými manželi S [REDAKCE] byly dlouhodobě narušeny, když ti to si činili různé naschvály a jejich vzájemné neshody stran majetku a užívání předmětného bytu byly opakovaně řešeny policejními orgány.
43. Pokud jde o následky trestního stíhání, pak soud I. stupně správně zjistil, že žalobce byl důchodce, že již před zahájením trestního stíhání [REDAKCE] neměl žádné volnočasové aktivity, známí a přátelé si z něj tropili posměšky, ale v souvislosti s jeho bývalou manželkou (slovy žalobce přátelé se mu smějí, jak s ním jeho bývalá manželka „vydrbala“), k čemuž odvolací soud dodává, že žalobce výslovně uvedl, že v souvislosti s trestním stíháním se od něj nikdo neodvrátil a že to, že s ním přestala komunikovat přízeň jeho manželky, pro kterou je on ten největší „hajzl“, je v důsledku pomlouvání ze strany manželky. Odvolací soud se ztotožňuje se soudem I. stupně, že žalobcem tvrzené následky týkající se zhoršení vztahů v širší rodině nejsou v přímé příčinné souvislosti s jeho nezákonným trestním stíháním, ale právě s hluboce narušenými mezilidskými vztahy mezi ním a jeho bývalou manželkou. Problémy související s ukončením jejich společného soužití týkající se majetku a bydlení žalobce a jeho bývalá manželka nebyli schopni vyřešit konstruktivně, dělali si naschvály, k řešení jejichž důsledků posléze přivolávali policejní orgány. Je jen zcela logické, že takto vyhrocené vztahy, které vskutku vygradovaly žalobcovým trestním stíháním, se promítly i do vztahů mezi žalobcem a jeho syny, mezi jeho syny navzájem i do vztahů mezi žalobcem a rodinou jeho bývalé manželky. Trestní stíhání pak bylo jen jakousi pomyslnou třesničkou na dortu vzájemné nevraživosti a na již narušené vztahy nemělo žádný vliv. Následky, které pak lze klást do příčinné souvislosti s trestním stíháním, tj. úbytek váhy žalobce, jeho nechut' k jídlu, nenálada a skleslost, jsou pak

vlastní téměř každému trestnímu řízení, jak ostatně vyplývá i z rozhodnutí ve věcech řešených u zdejšího soudu pod sp. zn. [REDACTED]

44. Odvolací soud tak uzavírá, že trestní stíhání způsobilo žalobci určitou újmu v jeho osobnostní sféře, nicméně nejednalo se o újmu závažnou. Žalobce byl stíhán pro dva přečiny, přičemž určujícím z hlediska povahy trestní věci byl dle odvolacího soudu přečin porušování domovní svobody, neboť byl z pohledu § 43 odst. 1 tr. zák. jako přísněji trestný (se sazbou trestu odnětí svobody v trvání 6 měsíců až 3 roky) rozhodným při ukládání trestu. Trestní stíhání žalobce trvalo krátkou dobu, necelých šest měsíců, k čemuž odvolací soud již nyní podotýká, že právě v případech trestního stíhání v řádu týdnů či měsíců Nejvyšší soud opakovaně zdůrazňuje, že soudy musejí důkladně zvažovat, zda nepostačuje pouze morální zadostiučinění (např. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 11. 1. 2018, sp. zn. 30 Cdo 646/2017); zadostiučinění v penězích je pravidlem až u trestních stíhání delších než v řádu týdnů či měsíců (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 13. 12. 2011, sp. zn. III. ÚS 1976/09). Délkou trestního stíhání se pak nyní posuzovaná věc diametrálně odlišuje od případů, na něž poukazoval žalobce s tím, že v nich bylo přiznáno poškozeným finanční zadostiučinění, a které byly řešeny v odvolacím řízení u zdejšího soudu pod sp. zn. [REDACTED]. V těchto věcech posuzovaná trestní stíhání trvala v prvním případě 2 roky a 10 měsíců, přičemž poškozená byla 9 měsíců pravomocně odsouzena, a ve druhém případě trvalo 19 měsíců. Okolnost délky trestního stíhání však není jediným odlišným znakem, neboť následky způsobené ve sféře tamějších poškozených byly daleko závažnější než v projednávané věci. V prvním případě poškozená byla v důsledku [REDACTED] a ve druhém případě mělo trestní stíhání vliv na pracovní a rodinný život poškozeného, který byl převelen na jinou práci, byl náhle hodnocen jako neschopný samostatné práce, musel si vzít úvěr, aby byl schopen zaplatit náklady obhajoby, v důsledku čehož musel upustit i od plánovaného pořízení potomka a střídavého bydlení v Chorvatsku. K žádným takovým následkům však v osobnostní sféře žalobce nedošlo. V podstatných rysech se naopak případ žalobce shoduje s případem projednávaným před odvolacím soudem pod sp. zn. [REDACTED] kdy poškozený byl stíhán pro tentýž trestný čin, jeho trestní stíhání trvalo též po dobu cca 5 měsíců a nezasáhlo do jeho profesního a rodinného života a poškozený též trpěl nespavostí a úzkostí, navíc vzhledem k tomu, že již před zahájením trestního stíhání byl psychiatrickým pacientem, musel být pro zvládnutí svých obtíží medikován. V tomto případě bylo jako odpovídající forma zadostiučinění shledáno konstatování porušení práva a vyslovení omluvy, kterých se poškozenému dostalo ve stanovisku žalované v rámci předběžného projednání nároku. V projednávané věci dále nelze odhlédnout ani od okolností, jež zahájení trestního stíhání předcházely a které spočívaly v poměrně sofistikovaném jednání žalobce, který – jak popsal ve svém vyjádření a návrhu na doplnění vyšetřování ze dne 5. 12. 2017 – uzavřel se svou manželkou dohodu o vypořádání vzájemných majetkových vztahů společného bydlení a vyživovací povinnosti pro dobu po rozvodu a smlouvu o zřízení služebnosti k užívání bytu, které měly návaznost na řízení o rozvod manželství zahájené k jeho návrhu probíhající u Okresního soudu ve Svitavách pod sp. zn. [REDACTED] když posléze vzal tento návrh na rozvod manželství zpět a po zastavení řízení uzavřel se svými syny darovací smlouvu, již jim předmětný byt daroval, a smlouvu o zřízení věcného břemene, již mu bylo zřízeno věcné břemeno užívání k celé bytové jednotce. Za těchto okolností není divu, že bydlení žalobce a jeho bývalé manželky provázely eufemicky řečeno neshody, které vyústily až v žalobcovo trestní stíhání, když tento po demontování zámku vstoupil do prostor bytu užívaných jeho manželkou. Odvolací soud se proto ztotožňuje se soudem I. stupně, že odpovídající formou odškodnění žalobce za předmětné nezákonné trestní stíhání je konstatování porušení jeho práva a omluva za toto porušení, jichž se mu ze strany žalované dostalo již v rámci předběžného projednání jeho nároku. Vzhledem k tomu, že dle ustálené judikatury představuje konstatování porušení práva plnohodnotnou formu morální kompenzace utrpěné újmy, kterou není namístě žádným způsobem bagatelizovat, neshledává odvolací soud důvodnými námitky žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Beránková.

o nedostatečnosti omluvy konstatované ve stanovisku žalované, jímž ukončila předběžné projednání nároku.

45. Odvolací soud neshledal důvody pro opakování výsledků žalobce a svědků R [REDACTED] S [REDACTED] a Z [REDACTED] N [REDACTED] (§ 213 odst. 2 in fine o.s.ř.), neboť skutková zjištění z nich plynoucí, jež učinil soud I. stupně, považuje za správná.
46. Z vyložených důvodů odvolací soud dle § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. změnil výrok II. rozsudku soudu I. stupně jen tak, že žalované uložil povinnost zaplatit žalobci částku 5 566 s úroky z prodlení ve výši 8,75% ročně z této částky od 15. 1. 2019 do zaplacení ve lhůtě stanovené vzhledem k rozpočtovým pravidlům dle § 160 odst. 1 část věty za středníkem o.s.ř., jinak jej v napadeném rozsahu, tj. stran částky 53 085,50 Kč s příslušenstvím, jako věcně správný dle § 219 o.s.ř. potvrdil. Dle citovaného ustanovení odvolací soud dále potvrdil výrok IV. rozsudku soudu I. stupně o nákladech státu, o nichž soud I. stupně rozhodl dle § 148 odst. 1 o.s.ř., když náklady ve výši 132 Kč vznikly státu v souvislosti s vyplacením svědeckého svědkovi, který byl slyšen k nároku žalobce na náhradu nemajetkové újmy způsobené nezákonným trestním stíháním, jenž nebyl shledán důvodným.
47. Odvolací soud vzhledem k částečné změně prvostupňového rozhodnutí rozhodoval jak o nákladech řízení před soudem I. stupně, tak i o nákladech řízení odvolacího (§ 224 odst. 1 a 2, § 142 odst. 2, § 146 odst. 2 věta první o.s.ř.), a to se zohledněním závěrů vyslovených Nejvyšším soudem v usnesení ze dne 20. 12. 2016, sp. zn. 30 Cdo 1435/2015, stran určování poměru úspěchu a neúspěchu účastníka, který vedle nároku na zadostiučinění za nemajetkovou újmu v řízení uplatnil rovněž nárok (nároky) na jiné peněžité plnění (objektivní kumulace), dle nichž je třeba vycházet ze vzájemného poměru tarifních hodnot takto uplatněných nároků, jež se stanoví podle § 8 a násl. advokátního tarifu. Odvolací soud též zohlednil, že to byl žalobce, kdo z procesního hlediska zavinil zastavení řízení stran částky 34 908,50 Kč, kterou mu žalovaná poskytla v rámci předběžného projednání uplatněného nároku dne 19. 9. 2018, neboť žalobu podal, jak již bylo shora vysvětleno, předčasně, když žalované až do 14. 1. 2019 běžela lhůta k plnění ve smyslu § 15 odst. 1 a 2 zákona č. 82/1998 Sb.
48. V řízení před soudem I. stupně byla žalovaná převážně úspěšná (poměřováno součtem tarifní hodnoty 50 000 Kč vztahující se k nároku na náhradu nemajetkové újmy – § 9 odst. 4 písm. a) advokátního tarifu a tarifní hodnoty 37 994 Kč, která je dána součtem částek 34 908,50 a 3085,50 – § 8 odst. 1 advokátního tarifu), a proto má právo na 88% (tj. $(87\,994 - 5\,566) / 93\,560 \times 100$) z jí v této fázi řízení vynaložených nákladů ve výši 900 Kč sestávajících z paušální náhrady hotových výdajů na 3 úkony – vyjádření k žalobě, příprava na jednání a účast na jednání konaném 31. 5. 2019 [§ 151 odst. 3, § 1 odst. 1 a 3 písm. a), b) a c), § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu], tj. částky 792 Kč.
49. Též v řízení před odvolacím soudem byla žalovaná převážně úspěšná (úspěch je dán součtem tarifní hodnoty 50 000 Kč a 3 085,50 Kč), a proto má právo na 81% (tj. $(53\,085,50 - 5\,566) / 58\,651,50 \times 100$) z jí v této fázi řízení vynaložených nákladů ve výši 300 Kč sestávajících z paušální náhrady hotových výdajů na 1 úkon – vyjádření k odvolání [§ 151 odst. 3, § 1 odst. 1 a 3 písm. a), § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu], tj. částky 243 Kč.
50. Odvolací soud proto žalobci uložil povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení před soudem I. stupně ve výši 792 Kč a před soudem odvolacím ve výši 243 Kč v obecné pariční lhůtě stanovené dle § 160 odst. 1 část věty před středníkem o.s.ř.

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Beránková.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** dovolání přípustné.

Praha 22. května 2020

JUDr. Iva Suneghová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Dana Beránková.